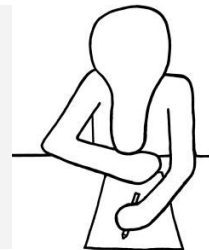

DENK ALS EEN FILOSOOF, SCHRIJF ALS EEN DICHTER EEN UITDAGENDE CURSUS

CURSUS 'FILOSOFEREN EN DICHTEN'

In de cursus 'Filosoferen en dichten' word je uitgedaagd om te denken als een filosoof en om te schrijven als een dichter. Bestaande filosofische methodes uit de westerse filosofie worden allemaal met een of meerdere gedichten uit de Nederlandse literatuur aan je voorgesteld. Telkens ga je op een speelse en interactieve wijze zelf met de methode aan de slag. Op wat voor gedachten over je eigen thema brengt de methode je? Op wat voor structuur voor een gedicht? En hoe gebruikten andere dichters (of hoe gebruikte je zelf eerder, onbewust) die methode? Je hoeft niet per se filosoof of dichter te zijn om mee te doen aan de cursus, maar je moet het wel leuk vinden om te experimenteren met verschillende manieren van denken en dichten. In deze bijzondere cursus leer je om kunst als onderzoeksvorm te zien en te gebruiken.

De cursus wordt gegeven door Moes Wagenaar. Moes komt uit Enschede en studeerde daar filosofie, onder andere bij Hans Achterhuis. Ze is dichteres en zangeres bij het poëtische muziekduo Man en Moes en werkt freelance onder de naam Hofmuze als dichteres, filosoof en docente. Ze doceerde filosofie op de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden en poëzie op basisscholen via de TalenTuin en Concordia Kunst en Cultuur en op de UT bij Vrijhof Cultuurcentrum.

Cursus: 185 euro (inc. btw) voor acht lessen in een kleine groep met koffie en thee. (Mocht dit bedrag een probleem voor je zijn dan mag je je situatie aan mij voorleggen en een ander voorstel doen.) Arendsman Huis (Blijdensteinlaan 83, vlakbij het Rijksmuseum Twente). Start op di. 8 maart 2011 van 13-15 uur. Aanmelding, info of overleg: Moes Wagenaar, m@hofmuze.nl, 06 53554820.

Reacties van deelnemers aan de proefles Filosoferen en dichten:

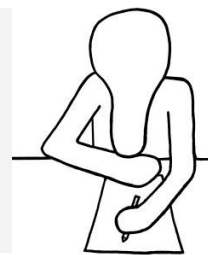
"Temptatie."

"Er is een luikje opengegaan."

"Inspannende nieuwe beleving."

"Veelomvattend, dat belooft wat!"

HOE WERKT DE COMBINATIE VAN FILOSOFEREN EN DICHTEN?

ACHTERGROND BIJ DE CURSUS

Daar waar filosofie en dichten samen gaat is de dichter **onderzoek** aan het doen naar de wereld en legt verslag van het onderzoek in dichtvorm. Hier zie je met een paar voorbeelden hoe dat in zijn werk gaat.

In het gedicht 'Vel' buigt Joke van Leeuwen zich over de vraag wanneer je beter kunt dichten dan tekenen. Ze verzamelt verhalen om daarmee **een nieuw verhaal** te vertellen. In de filosofie heet dit de hermeneutische methode. In het volgende fragment uit 'Vel' staat een opsomming van dingen die volgens haar beter beschreven dan getekend kunnen worden:

*kilometers krentenbollen,
massa's met behoeftes,
warme macedoine,
kus van nog zonet*

Het is een onderdeel geworden van een gedicht waarin ze de grenzen laat zien van tekeningen. Uit de voorbeelden kunnen we afleiden dat een tekening grenzen moet erkennen bij de randen van het papier, dat een tekening alleen gezien kan worden (niet geroken, gevoeld, gehoord), en dat de tijd is stilgezet.

Wat Godfried Bomans deed bij het schrijven van het gedicht 'Spleen' was onderzoeken wanneer hij zich minder zou vervelen. Hij probeert de vraag heel **kernachtig** te beantwoorden:

*ik wou dat ik twee hondjes was
dan kon ik samen spelen*

In de filosofie heet kort en krachtig formuleren een teruggaan naar de essentie wezensdenken. De dichter geeft hier in essentie weer wat het probleem is: hij verlangt naar spelen, maar hij is alleen en hij is geen jonge hond meer.

Met andere benaderingswijzen beschrijven dichters bijvoorbeeld heel precies – met al hun zintuigen – een **ervaring** om antwoord te geven op hun vraag of om dieper inzicht te krijgen in hun probleem, maken ze duidelijk wat er **absurd** is aan bepaalde dingen, of zetten ze in gedachten gebeurtenissen in beweging om te kijken wat er voor **ontwikkeling** in zit. In de filosofie heet dit respectievelijk fenomenologie, deconstructie en dialectiek. Zo zijn er nog een aantal meer methoden die allemaal kunnen leiden tot gedichten. Gedichten die op de een of andere manier inzicht geven in het goede, het schone, het ware – of in het tegenovergestelde daarvan.

Denk als een filosoof, schrijf als een dichter!